

1. Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania poszczególnych ocen z języka polskiego na rok szkolny 2024/2025 – klasa 7 borówkowa

- Śródrocznych:

wymagania na ocenę	Wymagania na ocenę dopuszczającą	Wymagania na ocenę dostateczną	Wymagania na ocenę dobrą	Wymagania na ocenę bardzo dobrą	Wymagania na ocenę celującą
wymagania ogólne	Uczeń:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
Kształcenie literackie i kulturowe	<ul style="list-style-type: none"> • opisać obraz • opisać postacie przedstawione na obrazie • omówić kolorystykę dzieła • nazwać barwy użyte przez artystę • omówić treść fragmentów tekstu • określić rodzaj literacki utworu • określić rodzaj narracji • określić ramy czasowe starożytności • wymienić cechy mitu i przypowieści • określić ramy czasowe renesansu • wyjaśnić pochodzenie nazwy epoki • wymienić najważniejsze etapy życia Jana Kochanowskiego • wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>fraszka</i>, <i>wiersz sylabiczny</i>, <i>rym</i>, <i>powtórzenie</i> • wskazać środki 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję obrazu • przedstawić skojarzenia związane z obrazem • wyrazić swoją opinię na temat obrazu • odnieść sytuację przedstawioną na obrazie do jego tytułu • omówić kompozycję dzieła • scharakteryzować głównego bohatera utworu • omówić postawy pozostałych bohaterów utworu • wypowiedzieć się na temat wierzeń ludzi żyjących w starożytności • wymienić najważniejsze cechy antycznej sztuki • ułożyć plan wydarzeń przedstawionych w utworze • wymienić cechy bohaterów utworu i zilustrować je 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie barw • wypowiedzieć się na temat dziedzictwa kulturowego wywodzącego się z religii • określić temat mitu i wyjaśnić jego funkcję • wypowiedzieć się na temat emocji towarzyszących bohaterowi • omówić sposób przedstawienia przeżyć wewnętrznych bohatera • zinterpretować wskazane słowa • dokonać analizy współczesnego tekstu • omówić funkcję pytań retorycznych w tekście • omówić specyfikę sztuki renesansowej • wskazać elementy renesansowe w twórczości Jana Kochanowskiego • wskazać elementy humoru w omawianym 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł obrazu • wypowiedzieć się na temat roli gry światła • zinterpretować przesłanie obrazu • omówić wpływ narracji na odbiór utworu • wymienić osiągnięcia cywilizacyjne, które zawdzięczamy ludziom żyjącym w starożytności • ocenić postępowanie bohatera • sformułować morał utworu • zinterpretować funkcję odniesień do zjawisk przyrody w tekście • omówić dzieło renesansowe • omówić sposób obrazowania w utworach • zinterpretować funkcję uosobienia w tekście • omówić renesansowy charakter fraszek • porównać poznane 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat omawianego dzieła • porównać obraz z innymi tekstami kultury • wypowiedzieć się na temat dziedzictwa cywilizacyjnego starożytności, wartościując je • omówić wybrane dzieła antycznej sztuki • omówić postać będącą antywzorem z innego tekstu kultury • zinterpretować podane dzieło Jana Kochanowskiego, uwzględniając kontekst biograficzny • wskazać konteksty utworów i nawiązania do nich • omówić cechy wspólne poznanych fraszek • wypowiedzieć się na temat życia i twórczości poety • odnieść utwór do

	<p>stylistyczne użyte przez poetę</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>apostrofa</i> • wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>archaizm</i> • wskazać archaizmy w utworach • wskazać adresata lirycznego utworu • wskazać podmiot liryczny utworu • wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>pieśń</i> • wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>rym gramatyczny</i>, <i>apostrofa</i>, <i>uosobienie</i> wiersza • sformułować główne myśli tekstu • określić rodzaj liryki, który reprezentują treny • wskazać narratora tekstu • wymienić typy dzieł malarskich • wymienić rodzaje archaizmów • określić rodzaje narracji • omówić świat przedstawiony w dziele • określić ramy czasowe oświecenia • wyjaśnić etymologię nazwy epoki • wymienić najważniejsze etapy życia Ignacego Krasickiego • poznać bajek • zapisać w punktach 	<p>przykładami</p> <ul style="list-style-type: none"> • określić myśl przewodnią tekstu • zdefiniować humanizm • wymienić najważniejsze dokonania renesansowe i określić ich funkcję • wymienić najważniejszych twórców epoki • scharakteryzować twórczość Jana Kochanowskiego • przedstawić układ rymów w wierszu • wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>fraszka</i> w różnych kontekstach • przedstawić współczesne formy wskazanych archaizmów • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • określić rodzaje rymów występujących w wierszu • omówić funkcję zdrobnień w wierszu • scharakteryzować narratora tekstu • rozróżnić najważniejsze typy dzieł malarskich • wymienić główne środki wyrazu dzieła malarskiego • zastąpić archaizmy wyrazami współczesnymi • wskazać archaizmy w podanych zdaniach 	<p>tekście</p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję środków stylistycznych użytych w utworze, w tym powtórzenie i wyliczenie • określić funkcję apostrofy rozpoczynającej utwór • określić funkcję wyliczenia • omówić symbolikę ogrodu, przywołując kontekst biblijny • zinterpretować metafory użyte w wierszu • omówić funkcję personifikacji • wyjaśnić funkcję kontrastu występującą w tekście • przedstawiać własne stanowisko w danej sprawie • omówić relacje pomiędzy bohaterami • wskazać główne środki wyrazu dzieła malarskiego na konkretnym przykładzie • wymienić kryteria, według których ocenia się obraz • określić rodzaje podanych archaizmów • wskazać elementy stylu potocznego i języka młodzieży w treści utworu • zinterpretować wskazany fragment 	<p>utwory i wyrazić swoją opinię na temat zawartego w nich ładunku emocjonalnego</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy wspólne poznanych trenów • właściwie argumentować swoje zdanie • uogólniać, podsumowywać i porównywać teksty • ocenić obraz według podanych kryteriów • określić funkcję archaizmów w tekście stylizowanym • wypowiedzieć się na temat funkcji mediów społecznościowych • omówić wybrane dzieło oświeceniowe • wypowiedzieć się na temat udziału Ignacego Krasickiego w inicjatywach oświeceniowych • wypowiedzieć się na temat aktualności bajek • zinterpretować wskazany fragment • ocenić dzieło sztuki według podanych kryteriów • przekształcić dowolny dialog na mowę zależną • omówić wybrane dzieło sztuki w odniesieniu do światopoglądu 	<p>renesansowego humanizmu</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty przy interpretowaniu tekstów • stworzyć tekst z archaizmami • wskazać różnice między światem współczesnym a tym przedstawionym w lekturze • zaprezentować wybraną postać oświecenia • wskazać elementy światopoglądu oświeceniowego w bajkach Ignacego Krasickiego • omówić różne sposoby przedstawiania motywu przemijania w tekstach kultury • odszukać w podanych fragmentach tekstu zdania o charakterze sentencji i wskazać to, które najbardziej do niego przemawia • porównać utwór z jego ekranizacją • wypowiedzieć swoją opinię na temat rzeźby abstrakcyjnej • zredagować tekst, w którym wypowiedzi bohaterów mają formę mowy zależnej • przedstawić i omówić inne dzieła sztuki
--	--	--	--	---	--

	<p>wydarzenia przedstawione w tekście</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienić etapy rozwoju rzeźby wyjaśnić różnice pomiędzy mową niezależną a mową zależną określić ramy czasowe romantyzmu przedstawić etymologię nazwy epoki wymienić najważniejsze etapy życia Adama Mickiewicza określić czas akcji utworu wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>ballada</i>, <i>realizm</i>, <i>fantastyka</i>, <i>punkt kulminacyjny</i>, <i>nauka moralna</i> 	<ul style="list-style-type: none"> określić stosunek narratora do głównego bohatera tekstu wymienić priorytety oświeceniowe wyjaśnić, co służyło rozpowszechnianiu idei oświecenia w Europie wymienić dzieła sztuki oświeceniowej scharakteryzować twórczość Ignacego Krasickiego wskazać cechy gatunkowe w poznanych utworach wypowiedzieć się na temat narracji w utworze i jej wpływu na sposób przedstawienia świata wskazać wydarzenia i sytuacje o charakterze baśniowym i realistycznym wskazać w utworze cechy przypowieści wskazać najważniejsze cechy rzeźby na poszczególnych etapach jej rozwoju rozdzielić najważniejsze typy dzieł rzeźbiarskich ze względu na temat wskazać w podanym tekście mowę niezależną i mowę zależną wskazać fantastyczne i realistyczne elementy świata przedstawionego 	<p>utworu</p> <ul style="list-style-type: none"> podać przykłady zachowań i decyzji bohatera, które pokazują jego wewnętrzną przemianę omówić relacje między sferami realistyczną i fantastyczną w opowiadaniu omówić specyfikę polskiego oświecenia scharakteryzować sztukę oświecenia wyjaśnić sens alegorii użytych w bajkach przedstawić morały poznanych bajek zinterpretować symbolikę podróży w odniesieniu do poznanego utworu i w sensie ogólnym określić nastrój utworu omówić elementy języka rzeźby na przykładzie wybranego dzieła przekształcić wypowiedzi w mowie zależnej na mowę niezależną i odwrotnie omówić najważniejsze cechy sztuki romantycznej wymienić najważniejsze dzieła sztuki romantycznej wskazać elementy romantyczne w twórczości Adama 	<p>romantycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawić informacje na temat życia społecznego poety 	<p>romantycznej</p> <ul style="list-style-type: none"> zinterpretować podane dzieło Adama Mickiewicza, uwzględniając kontekst biograficzny
--	---	--	--	--	---

		<ul style="list-style-type: none"> wymienić najważniejsze elementy światopoglądu romantycznego wymienić cechy bohatera romantycznego scharakteryzować twórczość Adama Mickiewicza ustalić, jaką wiedzę na temat świata przedstawionego ma narrator wskazać punkt kulminacyjny utworu utworu 	<p>Mickiewicza</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazać w podanym fragmencie utworu wyrazy, które nie są używane we współczesnym języku wskazać elementy obyczajów ludowych w utworze omówić stosunek narratora do przedstawionych zdarzeń 		
Kształcenie językowe	<ul style="list-style-type: none"> wymienić odmienne i nieodmienne części mowy wymienić części mowy, z którymi <i>nie</i> piszemy łącznie i rozdzielnie wymienić wyjątki od obowiązujących reguł zdefiniować imiesłow zdefiniować imiesłow przymiotnikowe czynne i bierne zdefiniować imiesłow przysłówkowe wymienić zasady pisowni <i>nie</i> z imiesłowami wymienić części zdania wymienić rodzaje wypowiedzi w zależności od celu wypowiedzi wymienić rodzaje zdań w zależności od liczby 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować odmienne i nieodmienne części mowy uzupełnić tekst poprawnie zapisanymi wyrazami z <i>nie</i> omówić regułę tworzenia imiesłowów przymiotnikowych omówić regułę tworzenia imiesłowów przysłówkowych zastąpić określenia oznaczające cechy imiesłowami z przeczeniem <i>nie</i> wskazać główne części zdania i je nazwać wskazać w zdaniach określenia i je nazwać rozpoznać rodzaje wypowiedzi w zależności od celu wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> nazwać części mowy występujące w tekście określić formy odmiennych części mowy uzupełnić tekst właściwymi przyimkami wskazać regułę ortograficzną właściwą dla podanych przykładów wskazać imiesłow przymiotnikowe w podanym tekście wskazać imiesłow przysłówkowe w podanym tekście utworzyć imiesłow z przeczeniem <i>nie</i> wskazać zdania bezpodmiotowe wskazać w tekście zdania pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte wskazać w tekście zdania złożone 	<ul style="list-style-type: none"> przekształcić formy czasowników użyć czasowników we właściwych formach przeredagować zdania, używając właściwych zaimków zredagować tekst, w którym występują poprawnie zapisane wyrazy z <i>nie</i> wskazać imiesłow przymiotnikowe w tekście i podzielić je na kategorie uzupełnić tekst właściwymi imiesłowami przymiotnikowymi wskazać imiesłow przysłówkowe w tekście i podzielić je na kategorie uzupełnić tekst właściwymi imiesłowami przysłówkowymi zredagować tekst, w 	<ul style="list-style-type: none"> użyć w zdaniach właściwych spójników poprawić podany tekst, pod kątem prawidłowej pisowni <i>nie</i> z różnymi częściami mowy przekształcić formy czasowników w imiesłow przymiotnikowe utworzyć i nazwać imiesłow przymiotnikowe przekształcić formy czasowników w imiesłow przysłówkowe utworzyć i nazwać imiesłow przysłówkowe poprawić podany tekst, pod kątem prawidłowej pisowni <i>nie</i> z imiesłowami ułożyć wypowiedzenia z różnymi częściami zdania

	<p>orzeczeń</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienić rodzaje zdań złożonych współrzędnie wymienić zasady pisowni wyrazów wielką literą wymienić zasady pisowni wyrazów małą literą wymienić typy zdań złożonych podrzędnie zdefiniować imiesłowowy równoważnik zdania przedstawić zasady cytowania tekstów przedstawić zasady cytowania poezji 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnić zdanie od równoważnika zdania rozpoznać rodzaje zdań w zależności od liczby orzeczeń rozpoznać rodzaje zdań złożonych współrzędnie uzupełnić tekst wyrazami zapisanymi wielką i małą literą wskazać w wypowiedzeniu orzeczenia i rozdzielić zdania składowe wskazać zdanie nadrzędne uzupełnić podane wypowiedzenia imiesłowowymi równoważnikami zdania 	<p>współrzędnie i podrzędnie</p> <ul style="list-style-type: none"> stosować poprawną interpunkcję w zdaniach złożonych współrzędnie wyjaśnić zasady pisowni wyrazów wielką i małą literą, odnosząc się do podanych przykładów sformułować pytania do zdań podrzędnych poprawić wypowiedzenia z błędnym użyciem imiesłowowych równoważników zdania uzupełnić podany tekst zawierający cytaty odpowiednimi znakami interpunkcyjnymi 	<p>którym występują imiesłowowy z przeczeniem <i>nie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> wypisać związki wyrazowe występujące w podanych zdaniach przekształcić zdanie w równoważnik zdania i odwrotnie tworzyć wykresy zdań złożonych współrzędnie wyjaśnić zasadę pisowni wielką literą wyrazów w zwrotach grzecznościowych określić typy zdań podrzędnych wymienić pytania, na jakie odpowiadają zdania podrzędne w podanych przykładach wymienić warunki, jakie musi spełniać poprawnie skonstruowane wypowiedzenie z imiesłowowym równoważnikiem zdania stworzyć tekst zawierający cytaty 	<ul style="list-style-type: none"> utworzyć zdania złożone współrzędnie i podrzędnie tworzyć zdania złożone współrzędnie różnych typów zastosować zasadę pisowni wielką literą wyrazów w zwrotach grzecznościowych w samodzielnie zredagowanym tekście przedstawić relację zdań na wykresie przedstawić relację zdań na wykresie przekształcić podane wypowiedzenia tak, aby powstały imiesłowowe równoważniki zdania
<p>Tworzenie wypowiedzi</p>	<ul style="list-style-type: none"> wymienić cechy dobrze skomponowanego tekstu wskazać w podanym tekście główne zdanie akapitu wymienić elementy, które powinien zawierać opis dzieła sztuki wymienić etapy przygotowywania 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować plan wypowiedzi argumentacyjnej uporządkować wskazaną wypowiedź odnaleźć tezę i argumenty w zaprezentowanym tekście zastosować słownictwo przydatne przy pisaniu 	<ul style="list-style-type: none"> poprawić wskazane wypracowanie wskazać wyrazy i wyrażenia sygnalizujące powiązania między zdaniami wskazać różne typy argumentów w podanym tekście poprawić błędy w 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować wstęp do wypracowania zredagować opis przeżyć wewnętrznych napisać ogłoszenie sformułować argumenty potwierdzające podaną tezę przygotować w punktach streszczenie ostatnio 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć wewnętrznie uporządkowane, spójne wypracowanie stworzyć opowiadanie inspirowane mitem i/lub przypowieścią zredagować opis wskazanego obrazu stworzyć wypowiedź argumentacyjną

	<p>wypowiedzi argumentacyjnej</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienić etapy pisania streszczenia • wymienić etapy pisania rozprawki • przedstawić schematy pisania rozprawki 	<p>streszczenia</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać usterki w podanym streszczeniu • wymienić zasady tworzenia opisu bibliograficznego • zastosować słownictwo przydatne przy pisaniu rozprawek • dopisać wstęp i zakończenie do podanego fragmentu rozprawki • wybrać spośród podanych argumentów te, które można wykorzystać do uzasadnienia wskazanej tezy 	<p>podanym streszczeniu</p> <ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty do podanego zagadnienia • sformułować argumenty i kontrargumenty do podanej tezy • stworzyć plan rozprawki na podstawie zaprezentowanej dyskusji 	<p>widzianego filmu</p> <ul style="list-style-type: none"> • napisać rozprawkę 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć pisemną recenzję wybranego dzieła sztuki • stworzyć streszczenie wybranego tekstu narracyjnego • stworzyć opisy bibliograficzne cytowanych przez siebie źródeł • samodzielnie sformułować temat rozprawki • zgromadzić argumenty, korzystając z różnych źródeł
Samokształcenie	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać źródła, z których może gromadzić informacje 	<ul style="list-style-type: none"> • zgromadzić informacje na dany temat 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenić poprawność zebranych informacji na dany temat 	<ul style="list-style-type: none"> • selekcjonować zgromadzone informacje na dany temat 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć własną wypowiedź na podstawie selekcjonowanych informacji na dany temat

- Rocznych:

wymagania na ocenę	Wymagania na ocenę dopuszczającą	Wymagania na ocenę dostateczną	Wymagania na ocenę dobrą	Wymagania na ocenę bardzo dobrą	Wymagania na ocenę celującą
wymagania ogólne	Uczeń:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
Kształcenie literackie i kulturowe	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję obrazu • przedstawić skojarzenia związane z obrazem • wyrazić swoją opinię na temat obrazu • odnieść sytuację przedstawioną na obrazie do jego tytułu • omówić kompozycję dzieła • scharakteryzować głównego bohatera utworu • omówić postawy pozostałych bohaterów utworu • wypowiedzieć się na temat wierzeń ludzi żyjących w starożytności • wymienić najważniejsze cechy antycznej sztuki • ułożyć plan wydarzeń przedstawionych w utworze • wymienić cechy bohaterów utworu i zilustrować je przykładami • określić myśl 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie barw • wypowiedzieć się na temat dziedzictwa kulturowego wywodzącego się z religii • określić temat mitu i wyjaśnić jego funkcję • wypowiedzieć się na temat emocji towarzyszących bohaterowi • omówić sposób przedstawienia przeżyć wewnętrznych bohatera • zinterpretować wskazane słowa • dokonać analizy współczesnego tekstu • omówić funkcję pytań retorycznych w tekście • omówić specyfikę sztuki renesansowej • wskazać elementy renesansowe w twórczości Jana Kochanowskiego • wskazać elementy humoru w omawianym tekście • omówić funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł obrazu • wypowiedzieć się na temat roli gry światła • zinterpretować przesłanie obrazu • omówić wpływ narracji na odbiór utworu • wymienić osiągnięcia cywilizacyjne, które zawdzięczamy ludziom żyjącym w starożytności • ocenić postępowanie bohatera • sformułować morał utworu • zinterpretować funkcję odniesień do zjawisk przyrody w tekście • omówić dzieło renesansowe • omówić sposób obrazowania w utworach • zinterpretować funkcję uosobienia w tekście • omówić renesansowy charakter fraszek • porównać poznane utwory i wyrazić swoją opinię na temat zawartego 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat omawianego dzieła • porównać obraz z innymi tekstami kultury • wypowiedzieć się na temat dziedzictwa cywilizacyjnego starożytności, wartościując je • omówić wybrane dzieła antycznej sztuki • omówić postać będącą antywzorem z innego tekstu kultury • zinterpretować podane dzieło Jana Kochanowskiego, uwzględniając kontekst biograficzny • wskazać konteksty utworów i nawiązania do nich • omówić cechy wspólne poznanych fraszek • wypowiedzieć się na temat życia i twórczości poety • odnieść utwór do renesansowego humanizmu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić nawiązania kulturowe obecne w utworze • przedstawić różne sposoby zaprezentowania wojny w wybranych tekstach kultury • podać przykłady przedstawienia motywu zemsty w różnych tekstach kultury • wskazać w utworze elementy kultury sarmackiej

	<p>przewodnią tekstu</p> <ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować humanizm • wymienić najważniejsze dokonania renesansowe i określić ich funkcję • wymienić najważniejszych twórców epoki • scharakteryzować twórczość Jana Kochanowskiego • przedstawić układ rymów w wierszu • wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>fraszka</i> w różnych kontekstach • przedstawić współczesne formy wskazanych archaizmów • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • określić rodzaje rymów występujących w wierszu • omówić funkcję zdrobnień w wierszu • scharakteryzować narratora tekstu • rozróżnić najważniejsze typy dzieł malarskich • wymienić główne środki wyrazu dzieła malarskiego • zastąpić archaizmy wyrazami współczesnymi • wskazać archaizmy w podanych zdaniach • określić stosunek narratora do głównego 	<p>środków stylistycznych użytych w utworze, w tym powtórzenie i wyliczenie</p> <ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję apostrofy rozpoczynającej utwór • określić funkcję wyliczenia • omówić symbolikę ogrodu, przywołując kontekst biblijny • zinterpretować metafory użyte w wierszu • omówić funkcję personifikacji • wyjaśnić funkcję kontrastu występującą w tekście • przedstawiać własne stanowisko w danej sprawie • omówić relacje pomiędzy bohaterami • wskazać główne środki wyrazu dzieła malarskiego na konkretnym przykładzie • wymienić kryteria, według których ocenia się obraz • określić rodzaje podanych archaizmów • wskazać elementy stylu potocznego i języka młodzieży w treści utworu • zinterpretować wskazany fragment utworu • podać przykłady 	<p>w nich ładunku emocjonalnego</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy wspólne poznanych trenów • właściwie argumentować swoje zdanie • uogólniać, podsumowywać i porównywać teksty • ocenić obraz według podanych kryteriów • określić funkcję archaizmów w tekście stylizowanym • wypowiedzieć się na temat funkcji mediów społecznościowych • omówić wybrane dzieło oświeceniowe • wypowiedzieć się na temat udziału Ignacego Krasickiego w inicjatywach oświeceniowych • wypowiedzieć się na temat aktualności bajek • zinterpretować wskazany fragment • ocenić dzieło sztuki według podanych kryteriów • przekształcić dowolny dialog na mowę zależną • omówić wybrane dzieło sztuki w odniesieniu do światopoglądu romantycznego • przedstawić informacje 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty przy interpretowaniu tekstów • stworzyć tekst z archaizmami • wskazać różnice między światem współczesnym a tym przedstawionym w lekturze • zaprezentować wybraną postać oświecenia • wskazać elementy światopoglądu oświeceniowego w bajkach Ignacego Krasickiego • omówić różne sposoby przedstawienia motywu przemijania w tekstach kultury • odszukać w podanych fragmentach tekstu zdania o charakterze sentencji i wskazać to, które najbardziej do niego przemawia • porównać utwór z jego ekranizacją • wypowiedzieć swoją opinię na temat rzeźby abstrakcyjnej • zredagować tekst, w którym wypowiedzi bohaterów mają formę mowy zależnej • przedstawić i omówić inne dzieła sztuki romantycznej • zinterpretować podane 	
--	--	--	--	---	--

	<p>bohatera tekstu</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienić priorytety oświeceniowe • wyjaśnić, co służyło rozpowszechnianiu idei oświecenia w Europie • wymienić dzieła sztuki oświeceniowej • scharakteryzować twórczość Ignacego Krasickiego • wskazać cechy gatunkowe w poznanych utworach • wypowiedzieć się na temat narracji w utworze i jej wpływu na sposób przedstawienia świata • wskazać wydarzenia i sytuacje o charakterze baśniowym i realistycznym • wskazać w utworze cechy przypowieści • wskazać najważniejsze cechy rzeźby na poszczególnych etapach jej rozwoju • rozróżnić najważniejsze typy dzieł rzeźbiarskich ze względu na temat • wskazać w podanym tekście mowę niezależną i mowę zależną • wskazać fantastyczne i realistyczne elementy świata przedstawionego • wymienić najważniejsze elementy światopoglądu 	<p>zachowań i decyzji bohatera, które pokazują jego wewnętrzną przemianę</p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić relacje między sferami realistyczną i fantastyczną w opowiadaniu • omówić specyfikę polskiego oświecenia • scharakteryzować sztukę oświecenia • wyjaśnić sens alegorii użytych w bajkach • przedstawić morały poznanych bajek • zinterpretować symbolikę podróży w odniesieniu do poznanego utworu i w sensie ogólnym • określić nastrój utworu • omówić elementy języka rzeźby na przykładzie wybranego dzieła • przekształcić wypowiedzi w mowę zależnej na mowę niezależną i odwrotnie • omówić najważniejsze cechy sztuki romantycznej • wymienić najważniejsze dzieła sztuki romantycznej • wskazać elementy romantyczne w twórczości Adama Mickiewicza • wskazać w podanym 	<p>na temat życia społecznego poety</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czemu służy przedstawianie faktów i opinii • określić funkcję baśni i legend w dramacie 	<p>dzieło Adama Mickiewicza, uwzględniając kontekst biograficzny</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać słowa klucze w tekście • wskazać po jednym przykładzie sceny komicznej i tragicznej w utworze i wyjaśnić, jaki efekt wywołuje połączenie tych kategorii • wyjaśnić, na czym polega tragizm losów bohatera 	
--	--	--	--	--	--

	<p>romantycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienić cechy bohatera romantycznego scharakteryzować twórczość Adama Mickiewicza ustalić, jaką wiedzę na temat świata przedstawionego ma narrator wskazać punkt kulminacyjny utworu utworu wskazać fragmenty, w których przenikają się światy ziemski i nadprzyrodzony wskazać wątek główny i wątki poboczne 	<p>fragmencie utworu</p> <p>wyraży, które nie są używane we współczesnym języku</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazać elementy obyczajów ludowych w utworze omówić stosunek narratora do przedstawionych zdarzeń wskazać cechy świadczące o popularnonaukowym charakterze tekstu wyjaśnić, co to jest karykatura oraz na czym polega karykaturalne przedstawienie bohatera podzielić bohaterów utworu na pierwszoplanowych, drugoplanowych i epizodycznych wyjaśnić, jaką rolę odgrywają w utworze bohaterowie epizodyczni omówić stosunek podmiotu lirycznego do opisywanej rzeczywistości 			
Kształcenie językowe	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować odmienne i nieodmienne części mowy uzupełnić tekst poprawnie zapisanymi wyrazami z <i>nie</i> omówić regułę tworzenia imiesłowów przymiotnikowych omówić regułę 	<ul style="list-style-type: none"> nazwać części mowy występujące w tekście określić formy odmiennych części mowy uzupełnić tekst właściwymi przymiotnikami wskazać regułę ortograficzną właściwą dla podanych przykładów wskazać imiesłowy 	<ul style="list-style-type: none"> przekształcić formy czasowników użyć czasowników we właściwych formach przeredagować zdania, używając właściwych zaimków zredagować tekst, w którym występują poprawnie zapisane 	<ul style="list-style-type: none"> użyć w zdaniach właściwych spójników poprawić podany tekst, pod kątem prawidłowej pisowni <i>nie</i> z różnymi częściami mowy przekształcić formy czasowników w imiesłowy przymiotnikowe 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać oboczności w wyrazach utworzyć wyrazy o różnych kategoriach znaczeniowych przekształcić podane wypowiedzi tak, aby użyć wyrazu z przyrostkiem o kłopotliwej pisowni utworzyć rodzinę

	<p>tworzenia imiesłowów przysłówkowych</p> <ul style="list-style-type: none"> • zastąpić określenia oznaczające cechy imiesłowami z przeczeniem <i>nie</i> • wskazać główne części zdania i je nazwać • wskazać w zdaniach określenia i je nazwać • rozpoznać rodzaje wypowiedzi w zależności od celu wypowiedzi • odróżnić zdanie od równoważnika zdania • rozpoznać rodzaje zdań w zależności od liczby orzeczeń • rozpoznać rodzaje zdań złożonych współrzędnie • uzupełnić tekst wyrazami zapisanymi wielką i małą literą • wskazać w wypowiedzeniu orzeczenia i rozdzielić zdania składowe • wskazać zdanie nadrzędne • uzupełnić podane wypowiedzenia imiesłowowymi równoważnikami zdania • wskazać wyrazy podstawowe i pochodne • wskazać w podanych wyrazach formanty i nazwać ich typy 	<p>przymiotnikowe w podanym tekście</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać imiesłowy przysłówkowe w podanym tekście • utworzyć imiesłowy z przeczeniem <i>nie</i> • wskazać zdania bezpodmiotowe • wskazać w tekście zdania pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte • wskazać w tekście zdania złożone współrzędnie i podrzędnie • stosować poprawną interpunkcję w zdaniach złożonych współrzędnie • wyjaśnić zasady pisowni wyrazów wielką i małą literą, odnosząc się do podanych przykładów • sformułować pytania do zdań podrzędnych • poprawić wypowiedzenia z błędnym użyciem imiesłowowych równoważników zdania • uzupełnić podany tekst zawierający cytaty odpowiednimi znakami interpunkcyjnymi • utworzyć wyrazy pochodne od podanych wyrazów podstawowych • wskazać wyrazy podstawowe dla podanych wyrazów pochodnych 	<p>wyrazy z <i>nie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać imiesłowy przymiotnikowe w tekście i podzielić je na kategorie • uzupełnić tekst właściwymi imiesłowami przymiotnikowymi • wskazać imiesłowy przysłówkowe w tekście i podzielić je na kategorie • uzupełnić tekst właściwymi imiesłowami przysłówkowymi • zredagować tekst, w którym występują imiesłowy z przeczeniem <i>nie</i> • wypisać związki wyrazowe występujące w podanych zdaniach • przekształcić zdanie w równoważnik zdania i odwrotnie • tworzyć wykresy zdań złożonych współrzędnie • wyjaśnić zasadę pisowni wielką literą wyrazów w zwrotach grzecznościowych • określić typy zdań podrzędnych • wymienić pytania, na jakie odpowiadają zdania podrzędne w podanych przykładach • wymienić warunki, jakie musi spełniać poprawnie skonstruowane wypowiedzenie z 	<ul style="list-style-type: none"> • utworzyć i nazwać imiesłowy przymiotnikowe • przekształcić formy czasowników w imiesłowy przysłówkowe • utworzyć i nazwać imiesłowy przysłówkowe • poprawić podany tekst, pod kątem prawidłowej pisowni <i>nie</i> z imiesłowami • ułożyć wypowiedzenia z różnymi częściami zdania • utworzyć zdania złożone współrzędnie i podrzędnie • tworzyć zdania złożone współrzędnie różnych typów • zastosować zasadę pisowni wielką literą wyrazów w zwrotach grzecznościowych w samodzielnie zredagowanym tekście • przedstawić relację zdań na wykresie • przedstawić relację zdań na wykresie • przekształcić podane wypowiedzenia tak, aby powstały imiesłowowe równoważniki zdania • wyjaśnić znaczenie podanych wyrazów pochodnych • podzielić podane wyrazy na grupy na podstawie ich znaczenia 	<p>wyrazów</p> <ul style="list-style-type: none"> • stworzyć tekst z kłopotliwymi literami • stworzyć tekst z wyrazami złożonymi • utworzyć przymiotniki złożone od podanych nazw własnych • dopisać do podanych wyrazów te o szerszym i węższym zakresie znaczeniowym • podać różne znaczenia wskazanych wyrazów • odpowiednio akcentować wyrazy • wytłumaczyć różnice pomiędzy mową a pismem, odwołując się do przykładów • stworzyć tekst z poprawnie zapisanymi wyrazami z <i>q, ę, om, em, on, en</i> • stworzyć tekst do sytuacji komunikacyjnej • przekształcić tekst napisany w środowiskowej odmianie języka w tekst napisany ogólnonarodowym
--	--	---	--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • omówić zasady pisowni przedrostków: <i>z-, s-, ś-, wz-, bez-, nad-, ob-, od-, pod-, przed-, roz-, w-</i> • omówić zasady pisowni przyrostków: <i>-dzki, -dztwo, -cki, -ctwo</i> • omówić zasady pisowni przyrostka <i>-stwo</i> • zdefiniować wyrazy podzielne i niepodzielne słowotwórczo • omówić zasady pisowni wyrazów z literami: <i>ó, u, rz, ź, ch, h</i> • zdefiniować wyraz złożony • przedstawić zasady tworzenia przymiotników złożonych • zdefiniować pojęcia: <i>treść i zakres znaczeniowy wyrazu</i> • wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>synonim, antonim, wyraz wieloznaczny, homonim</i> • przedstawić podział głosek • wymienić funkcje głoski <i>i</i> • przedstawić zasady, na jakich zachodzą upodobnienia fonetyczne • wymienić zasady pisowni wyrazów z <i>q, ę, om, em, on, en</i> • wymienić odmiany polszczyzny zależne od 	<ul style="list-style-type: none"> • zbudować wyrazy z podanych par wyrazowych i wskazać wrostki • uzupełnić wyrazy odpowiednimi przedrostkami • uzupełnić tekst wyrazami z kłopotliwymi przedrostkami • wskazać wyrazy podzielne i niepodzielne słowotwórczo • uzupełnić tekst wyrazami z kłopotliwymi literami • wskazać wśród podanych przykładów wyrazy złożone • przyporządkować przymiotniki złożone do odpowiednich ilustracji • podać definicje wyrazów uwzględniające elementy ich treści • wyjaśnić różnice pomiędzy wyrazami wieloznacznymi a homonimami • przedstawić zasady akcentowania w języku polskim • wskazać upodobnienia fonetyczne • uzupełnić podane zdania odpowiednimi formami wyrazów • przedstawić cechy języka ogólnego i języka 	<p>imiesłowowym równoważnikiem zdania</p> <ul style="list-style-type: none"> • stworzyć tekst zawierający cytaty • wskazać formant w wyrazie pochodnym • wymienić funkcje formantów • uzupełnić podane wyrazy odpowiednimi przyrostkami • uzupełnić tekst wyrazami z kłopotliwymi przyrostkami • wskazać wyrazy należące do jednej rodziny • wyjaśnić pisownię kłopotliwych liter w podanych wyrazach • utworzyć wyrazy złożone z podanych wyrazów • wyjaśnić znaczenie podanych przymiotników złożonych • uporządkować wyrazy od tego o najszerszym zakresie znaczeniowym do tego o zakresie najwęższym • zastąpić podane wyrazy ich synonimami • podać antonimy do podanych wyrazów • wyjaśnić, na czym polega wieloznaczność podanych wyrazów • podzielić słowa na głoski i sylaby 	<ul style="list-style-type: none"> • utworzyć przymiotniki od podanych nazw miejscowości • wskazać rdzenie w podanych grupach wyrazów • wskazać nieporozumienia, do których może dojść w razie niepoprawnego zapisu kłopotliwych liter • wypisać wyrazy złożone z mapy Polski • poprawnie wymówić i odmienić podane wyrazy złożone • przekształcić zdania tak, aby zawierały przymiotniki złożone • skorygować wypowiedzi za pomocą wyrazów o szerszym zakresie znaczeniowym • odróżnić homonimy od wyrazów wieloznacznych • wskazać funkcje głoski <i>i</i> na podanych przykładach • zaznaczyć strzałką kierunek upodobnienia • poprawić błędy w podanym tekście • skorzystać ze słownika w razie wątpliwości związanych z poprawnym zapisem wyrazów • dostosować tekst do sytuacji komunikacyjnej • rozpoznawać w tekście profesjonalizmy 	
--	--	---	---	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> odbiorcy i sytuacji przedstawić cechy odmian języka: oficjalnej i nieoficjalnej wymienić przykłady słów o ograniczonym zasięgu 	<ul style="list-style-type: none"> o ograniczonym zasięgu uzupełnić tekst odpowiednimi wyrazami w zależności od kontekstu tłumaczyć, czym są profesjonalizmy 	<ul style="list-style-type: none"> podać przykłady głosek miękkich, twardych, dźwięcznych, bezdźwięcznych, ustnych i nosowych wskazać różnice pomiędzy mową a pismem, odwołując się do przykładów wyjaśnić zasady zapisu podanych wyrazów wskazać wyrazy należące do polszczyzny oficjalnej i polszczyzny nieoficjalnej wskazać słownictwo należące do języka ogólnego oraz języka o ograniczonym zasięgu rozpoznawać w tekście słowa o ograniczonym zasięgu, w tym profesjonalizmy 		
<p>Tworzenie wypowiedzi</p>	<ul style="list-style-type: none"> sformułować plan wypowiedzi argumentacyjnej uporządkować wskazaną wypowiedź odnaleźć tezę i argumenty w zaprezentowanym tekście zastosować słownictwo przydatne przy pisaniu streszczenia wskazać usterki w podanym streszczeniu wymienić zasady tworzenia opisu bibliograficznego 	<ul style="list-style-type: none"> poprawić wskazane wypracowanie wskazać wyrazy i wyrażenia sygnalizujące powiązania między zdaniami wskazać różne typy argumentów w podanym tekście poprawić błędy w podanym streszczeniu sformułować argumenty do podanego zagadnienia sformułować argumenty i kontrargumenty do podanej tezy 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować wstęp do wypracowania zredagować opis przeżyć wewnętrznych napisać ogłoszenie sformułować argumenty potwierdzające podaną tezę przygotować w punktach streszczenie ostatnio widzianego filmu napisać rozprawkę podać przykłady wypowiedzi perswazyjnych i manipulacyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć wewnętrznie uporządkowane, spójne wypracowanie stworzyć opowiadanie inspirowane mitem i/lub przypowieścią zredagować opis wskazanego obrazu stworzyć wypowiedź argumentacyjną stworzyć pisemną recenzję wybranego dzieła sztuki stworzyć streszczenie wybranego tekstu narracyjnego 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować tekst perswazyjny i tekst manipulacyjny przygotować przemówienie wygłosić przemówienie napisać recenzję wybranego filmu

	<ul style="list-style-type: none"> • zastosować słownictwo przydatne przy pisaniu rozprawek • dopisać wstęp i zakończenie do podanego fragmentu rozprawki • wybrać spośród podanych argumentów te, które można wykorzystać do uzasadnienia wskazanej tezy • wymienić zasady etyki językowej • omówić sposoby naruszania etyki językowej • wymienić cechy wypowiedzi perswazyjnej • wymienić cechy wypowiedzi manipulacyjnej • wymienić sposoby nakłaniania wykorzystywane w reklamach • przedstawić etapy przygotowywania przemówienia • wymienić środki retoryczne • wymienić elementy recenzji 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć plan rozprawki na podstawie zaprezentowanej dyskusji • wskazać wypowiedzi zgodne i niezgodne z zasadami etyki słowa • wyjaśnić, na czym polega perswazyjny charakter wypowiedzi • wyjaśnić, na czym polega manipulacyjny charakter wypowiedzi • podać przykłady sloganów reklamowych • podać przykłady użycia środków retorycznych • odróżnić recenzję od sprawozdania 	<ul style="list-style-type: none"> • selekcionować informacje przydatne przy pisaniu recenzji 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć opisy bibliograficzne cytowanych przez siebie źródeł • samodzielnie sformułować temat rozprawki • zgromadzić argumenty, korzystając z różnych źródeł • sformułować wypowiedź o wydźwięku negatywnym zgodną z zasadami etyki słowa • sformułować slogany reklamowe • porównać podane przemówienia i ocenić ich skuteczność niewerbalnych środków komunikacji • stworzyć plan recenzji • ocenić poszczególne elementy recenzji 	
Samokształcenie	<ul style="list-style-type: none"> • zgromadzić informacje na dany temat 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenić poprawność zebranych informacji na dany temat 	<ul style="list-style-type: none"> • selekcionować zgromadzone informacje na dany temat 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć własną wypowiedź na podstawie selekcionowanych informacji na dany temat 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenić rzetelność źródła, z którego czerpie informacje

Spoleczny Zespół Przedszkolno-Szkolny 101 w Olsztynie

2. Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów

W ramach przedmiotu język polski przewidziane są następujące sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów:

- a) Prace klasowe
- b) Sprawdziany
- c) Kartkówki
- d) Odpowiedzi ustne
- e) Ćwiczenia praktyczne
- f) Ćwiczenia w domu
- g) Praca na lekcji